Euskal Herriko Ahotsak

ahotsak.com

Antonio Errazkin Beldarrain

Hernani, Gipuzkoa (1932)

Aurkibidea

Biografia

Hernaniko Martindegi auzoko Telleri baserrian jaio zen. Etxe ondoan zuen teila fabrikak emana izango zuen izena etxeak seguruenik. Ama zuen bertakoa eta aita Otsuanea sagardotegitik bertara ezkondua. Txikitatik mekaniko ikasi nahi izan zuen eta hartarako egin zituen, ahal izan zuen neurrian, ikasketa guztiak. Maestria industrial karrera egin zuen eta irakasle ere aritu zen Hernaniko Karmelo Labaka Lanbide Eskolan. Soldaduskan ere irrati tekniko lan egin zuen eta irrati asko saldu zituen berak muntatuta. Legazpiko emaztearekin Hernanin bizi izan da ezkondu eta gerora ere.

Zintak

HER-050

- **Proiektua**: Euskal Herriko Ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Ansa, Ainhoa
- **Data**: 2010-07-15
- **Iraupena**: 72 min
- **Euskarria**: Bideo digitala
- **Kodifikatzailea**: Unamuno, Arianne

HER-051

- **Proiektua**: Euskal Herriko Ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Ansa, Ainhoa
- **Data**: 2010-07-15
- **Iraupena**: 34 min
- **Euskarria**: Bideo digitala
- **Kodifikatzailea**: Unamuno, Arianne

Pasarteak

1. Telleri baserriaren izena

- **Erref**: HER-050/001
- **Iraupena**: 0:02:47. **Hasi**: 00:00:00. **Bukatu**: 00:02:47
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Bilketa linguistikoa » Toponimia
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:
Aita Otsuanekoa eta ama Tellerin jaiotakoa. Telleria baserriaren jatorria kontatzen du. Teila lantegia omen zegoen bertan. Buztindegitik buztina ekarri eta teilak egiten zituzten.

2. Telleri baserria nolakoa zen

- **Erref**: HER-050/002
- **Iraupena**: 0:03:40. **Hasi**: 00:02:47. **Bukatu**: 00:06:27
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxearen egitura

Laburpena:
Telleri baserria nolakoa zen kontatzen du. Adreiluzko hormak, ikuilua... Egiako auzoan bazen teila lantegi bat eta buztindegia hari saldu zioten.

3. Atsegindegiko eskola partikularrak

- **Erref**: HER-050/004
- **Iraupena**: 0:02:24. **Hasi**: 00:08:16. **Bukatu**: 00:10:40
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskolaz aparteko ikasketak

Laburpena:
Atsegindegi etxera joaten zen klaseak jasotzera, setiendar ahizpekin. Erdaraz ikasten zuten, entziklopedia moduko batekin. Eskola partikularrak ematen zituztenak asko ziren Hernanin.

4. Eskuzko errota

- **Erref**: HER-050/007
- **Iraupena**: 0:02:32. **Hasi**: 00:15:10. **Bukatu**: 00:17:42
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean

Laburpena:
Gerraostean baserrian ez zuten goserik pasatu. Eskuzko errotan xehetzen zuten artoa. Gogorrena txitoentzat eta gozoena jateko. Aia jaten zuten, arto-irina esnetan egosiz eta azukrea gehituz. Gaixotuko ote ziren beldur izaten ziren gurasoak.

5. Epeleko errotara

- **Erref**: HER-050/008
- **Iraupena**: 0:03:27. **Hasi**: 00:17:42. **Bukatu**: 00:21:09
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean

Laburpena:
Errazionameduan talo lodi moduko bat ematen zieten, gogor-gogorra eta abereei ematen zieten. Epeleko errotara joaten ziren artoa xehetzera behorraren gainean, zaku txiki bat hartuta.

6. Zerriaren manteka

- **Erref**: HER-050/009
- **Iraupena**: 0:02:30. **Hasi**: 00:21:09. **Bukatu**: 00:23:39
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean

Laburpena:
Errazionamenduko kartilarekin Ibarluzeko Manuelarengana joaten ziren. Botila eraman eta ekarri egiten zuten. Dendan seiloa kentzen zieten. Zerriaren manteka maskurian gorde eta hura erabiltzen zuten olioaren ordez. Babarrunari zerri pusketak botatzen zizkieten. Zerri bat baino gehiago hiltzea debekatuta egon arren, hiltzen zituzten.

7. Haragi gatzitua eta txerrimoniak

- **Erref**: HER-050/010
- **Iraupena**: 0:01:36. **Hasi**: 00:23:39. **Bukatu**: 00:25:15
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Auzokoen arteko harremana
- Baserria » Baserriko lanak » Baserriko animaliak

Laburpena:
Gatzituta gordetzen zen haragia. Odolkiak sukaldean izaten zituzten zintzilik. Txerrimoniak egiten zituzten; medikuari ere eramaten zioten.

8. Txerrimoniak

- **Erref**: HER-050/012
- **Iraupena**: 0:00:59. **Hasi**: 00:25:21. **Bukatu**: 00:26:20
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Auzokoen arteko harremana

Laburpena:
Txerrimoniak medikuarentzat, albaitariarentzat, ezagunentzat... izaten ziren. Zein zati ematen ziren aipatzen du.

9. Elorri zuria, erramua eta lizarra babesle

- **Erref**: HER-050/013
- **Iraupena**: 0:04:47. **Hasi**: 00:26:20. **Bukatu**: 00:31:07
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Ohiturak eta sinesmenak

Laburpena:
Elorri zuriarekin gurutzeak egiten zituzten gurasoek eta soro eta zelaietan jartzen zituzten ekaitzetik babesteko. Erramua erre egiten zuten trumoia zenean. Lizarra San Juan egunean jartzen zen atarian.

10. Eskolara galtzeko beldurrez

- **Erref**: HER-050/014
- **Iraupena**: 0:02:28. **Hasi**: 00:31:07. **Bukatu**: 00:33:35
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola

Laburpena:
Galtzeko beldurrez joan zen eskolara lehen egunean. Jolasordutik korrika etorri zen etxera. Ez zitzaion gehiegi gustatu.

11. Lanbide eskolan mekaniko

- **Erref**: HER-050/017
- **Iraupena**: 0:01:43. **Hasi**: 00:39:39. **Bukatu**: 00:41:22
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Goi mailako ikasketak

Laburpena:
Mekaniko ikasketak gogorrak ziren. Hernanin bertan ikasi zuen, zinema eskola bihurtua zegoen lekuan. Maestria industrial ikasi zuen bost urtez.

12. Oporretan ere lanean

- **Erref**: HER-050/018
- **Iraupena**: 0:03:04. **Hasi**: 00:41:22. **Bukatu**: 00:44:26
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Goi mailako ikasketak

Laburpena:
Oporrak abuztuan izaten zituen eta tailerretara joaten zen ikasten jarraitzera. Baserrian ere lan egiten zuen. Nagusituta eskolan ibiltzearren entzun behar izaten zituen kontuak.

13. Don Karmelo Labaka

- **Erref**: HER-050/020
- **Iraupena**: 0:02:04. **Hasi**: 00:46:56. **Bukatu**: 00:49:00
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Pertsonaia ezagunak

Laburpena:
Don Karmelo Labakak sortu zuen Lanbide Eskola. Gizon zuzena zela du gogoan. Japonian anaia zeukan eta hango kontuak ere esaten zizkien. Luistarretatik ezagutzen zuen.

14. Irratiak muntatzen soldadutzan

- **Erref**: HER-050/022
- **Iraupena**: 0:02:41. **Hasi**: 00:49:41. **Bukatu**: 00:52:22
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Soldadutza
- Herria, azpiegitura » Berrikuntzak » Aparatuak, objektuak

Laburpena:
Bost urtez aritu zen Lanbide Eskolan. Soldadutzatik libre geratu zen hasieran baina laster joateko deitu zioten. Urtebetez egon zen. Irrati teknikari ikasi zuen eta irratiak muntatzen aritzen zen bere kabuz eta saldu ere egiten zituen.

15. Irratiak egin eta saldu

- **Erref**: HER-050/025
- **Iraupena**: 0:02:02. **Hasi**: 00:55:18. **Bukatu**: 00:57:20
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Berrikuntzak » Aparatuak, objektuak

Laburpena:
Orduko irratiak nolakoak ziren kontatzen du. Gordeak ditu berak egindako batzuk. Dirutxoa ateratzen zuen haiek salduz eta instalatu ere egiten zituen.

16. Argindarraren linea norberak jarrita

- **Erref**: HER-050/026
- **Iraupena**: 0:01:47. **Hasi**: 00:57:20. **Bukatu**: 00:59:07
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Berrikuntzak » Argindarra eta ura

Laburpena:
Argindarraren instalazioa norberak egiten zuen. Posteak jarri eta kableak tiratu egiten zuten. Ura nondik joaten zen azaltzen du. Hamabi urte ingurura arte errekatik ekartzen zuten ura. Ura epeltzeko ekonomikan berotzen zuten.

17. Euliak hiltzeko ur beroa

- **Erref**: HER-050/028
- **Iraupena**: 0:02:49. **Hasi**: 01:03:36. **Bukatu**: 01:06:25

- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Fauna » Natura » Basoko animaliak » Zomorroak

Laburpena:
Kinkia petrolioarekin erabiltzen zen. Euliak hiltzeko ur beroa botatzen zuten sabaira. Euli asko izaten ziren. Patata zomorroarentzako pestizida erreta, haren kearekin hiltzen zituzten ikuiluko euliak.

18. Zomorroen kontrako erremedioak

- **Erref**: HER-050/029
- **Iraupena**: 0:02:37. **Hasi**: 01:06:25. **Bukatu**: 01:09:02
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Osasuna » Erremedioak
- Fauna » Natura » Basoko animaliak » Zomorroak

Laburpena:
Arkakusuak ere Patatolarekin hiltzen hasi ziren, ohe azpian botata. Menda belarrak ez zuen asko funtzionatzen. Labezomorroen kontra, ur irakina botatzen zuten zuloetan. Botika erabiltzen zuten zomorroentzat.

19. Naparmina

- **Erref**: HER-050/030
- **Iraupena**: 0:02:18. **Hasi**: 01:09:02. **Bukatu**: 01:11:20
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Abere-hiltzea

Laburpena:
Naparmina harrapatzen zuten abereek. Artzaiek ardiekin ekartzen zuten gaitza. Beste gaitz batzuk aipatzen ditu.

20. Pasaiko portua eraikitzen

- **Erref**: HER-051/002
- **Iraupena**: 0:02:26. **Hasi**: 00:00:23. **Bukatu**: 00:02:49
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Donostialdeko lantegiak

Laburpena:
Bibragailuak egiteko enpresa bat sortu zuten. Pasaiko portuaren egiturak egiteko erabiltzen ziren, 1956 urte inguruan.

21. Gailu hidraulikoak itsasontzietan

- **Erref**: HER-051/004

- **Iraupena**: 0:02:33. **Hasi**: 00:09:16. **Bukatu**: 00:11:49
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Lehorreko lanak » Ontzigintza

Laburpena:
Itsasontzietan gailu hidraulikoak jartzen aritu zen. Portuetan ere plataformak instalatu zituzten.

22. Gerra garaiko oroitzapenak

- **Erref**: HER-051/008
- **Iraupena**: 0:02:45. **Hasi**: 00:17:54. **Bukatu**: 00:20:39
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Gerraren eragina

Laburpena:
Gizon asko eskopetekin etorri zirela gogoan du eta etxeko eskopetak kendu zizkietela. Negar egin zuen.

23. Lanerako ingelesa ikasi zuen

- **Erref**: HER-051/009
- **Iraupena**: 0:02:31. **Hasi**: 00:20:39. **Bukatu**: 00:23:10
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Beste hizkuntzak eta hizkerak

Laburpena:
Euskaraz, gazteleraz eta ingelesez egin izan du, parekoaren hizkuntza gaitasunaren arabera. Lanerako ikasi zuen ingelesez.

24. Hernaniko euskara eta ingurukoa

- **Erref**: HER-051/010
- **Iraupena**: 0:01:37. **Hasi**: 00:23:10. **Bukatu**: 00:24:47
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskalkia, herri hizkerak, euskara batua

Laburpena:
Arano eta Goizueta inguruan aldatzen da hizkera baina Gipuzkoako inguruko herriekiko antzera. Euskara garbia Tolosaldekoa da Antonioren ustez.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.
2026-11-28

CC-by-sa | **Ahotsak.eus**
Badihardugu Euskara Elkartea
Markeskua Jauregia, 20600 Eibar
943121775 - ahotsak@ahotsak.com